

“Cơn bão” nấm Hàn Quốc

Khi đang phải giành giật thị phần với nấm Trung Quốc, vốn đã chiếm lĩnh thị trường nhờ giá rẻ, nấm Việt tiếp tục phải cạnh tranh với đối thủ mới là nấm Hàn Quốc

Thuế nhập khẩu mặt hàng nấm từ Hàn Quốc đã về 0% từ năm 2015 theo biểu thuế ưu đãi đặc biệt của Việt Nam để thực hiện Hiệp định Thương mại Hàng hóa ASEAN - Hàn Quốc giai đoạn 2015-2018. Với lợi thế này, nấm Hàn Quốc đang ra sức phô trương xuất xứ để chào mời người tiêu dùng, nhất là khi giá bán đã rẻ hơn nhiều so với trước đây.

Tăng trưởng 3 con số

Sáng 28-4, tại khu vực rau quả tươi ở Maximark 3 Tháng 2 (quận 10, TP HCM), một nhóm bạn trẻ đi cùng đã kháo nhau “rẻ quá!” khi lựa nấm cho món lẩu và quyết định chọn một lúc gần chục bịch cho vào giỏ hàng. Những bịch nấm này đều nhập từ Hàn Quốc với đủ các chủng loại: kim châm, đùi gà, linh chi trắng, linh chi nâu...

Nấm Hàn Quốc được trưng bày bắt mắt trên kệ tại các siêu thị ở TP HCM Ảnh: VƯƠNG NGỌC

Tại Co.opmart Phú Mỹ Hưng (quận 7, TP HCM), nấm Hàn Quốc cũng nổi bật trên kệ nhờ bao bì chữ Hàn cỡ lớn, trong khi các loại nấm khác thì khách hàng phải đọc nhãn mới biết xuất xứ. Nấm kim châm Hàn Quốc tại siêu thị này đang được khuyến mãi, gói 200 g giá bán từ 19.900 đồng giảm còn 17.500 đồng, nên nhiều bà nội trợ xem qua đã chọn để dùng thử. Trước giờ, loại nấm này chủ yếu nhập khẩu từ Trung Quốc nên nhiều người e ngại.

Ông Trần Văn Chúc, Giám đốc ngành thực phẩm tươi sống Lotte Mart Việt Nam, cho biết nấm thuộc nhóm mặt hàng giải nhiệt nên tiêu thụ rất tốt trong thời điểm nắng nóng như hiện nay. Lotte Mart (trừ khu vực phía Bắc) vừa tung ra thị trường sản phẩm nấm Hàn Quốc được trồng theo tiêu chuẩn GlobalGAP (sản xuất thực hành nông nghiệp tốt toàn cầu) với giá bán ưu đãi nên doanh thu tăng 420%.

Trong khoảng 20 loại nấm đang được bán tại Lotte Mart thì nấm Hàn Quốc có lợi thế về giá. Cụ thể, nấm kim châm có giá bán chỉ 13.500 đồng (200 g), nấm đùi gà 22.500 đồng (200 g), nấm yến 25.000 đồng (200 g). Không cạnh tranh trực tiếp vì không cùng chủng loại nhưng với giá mềm như vậy, người tiêu dùng quen sử dụng các dòng nấm trồng trong nước như nấm rơm, bào ngư dễ dàng mua nấm ngoại để thay thế. Tại các siêu thị, nấm rơm đang có giá bán tới 100.000-125.000 đồng/kg, nấm bào ngư xám 70.000-75.000 đồng/kg.

Ngoài sản phẩm đơn lẻ còn có nấm hỗn hợp, trên bao bì ghi chữ cỡ lớn lầu nấm Hàn Quốc hoặc lầu nấm Việt - Hàn. Trong khi đó, các sản phẩm cùng loại dùng nguyên liệu Trung Quốc chỉ ghi chung chung là lầu nấm hoặc lầu nấm thiên nhiên, thông tin xuất xứ thì người tiêu dùng phải đọc kỹ trên nhãn mới thấy được chữ “made in China” nhỏ xíu.

Theo ông Chúc, Hiệp hội Nấm Hàn Quốc đang “trợ giá” cho nấm xuất khẩu sang Việt Nam để tìm hiểu nhu cầu thị trường. Vì thế, người tiêu dùng Việt đang được sử dụng nấm nhập khẩu với giá rất tốt.

Tìm hướng đi riêng

Bà Lê Hà Mộng Ngọc, Tổng Giám đốc Công ty Công nghệ Sinh học Nấm Việt, cho biết thị phần nấm nội địa đang tăng 10%-12% do người tiêu dùng có xu hướng dùng nấm trong bữa ăn nhiều hơn. Do điều kiện tự nhiên, Việt Nam chỉ trồng được khoảng 10 loại nấm ăn như: nấm hương (đông cô tươi), nấm rơm, nấm mèo, nấm mỡ, nấm bào ngư các loại.

Theo bà Ngọc, sự lép vế của nấm Việt có phần lỗi do nhà sản xuất vì chưa biết làm thị trường khiến người tiêu dùng chưa biết nhiều đến nấm Việt ngon và sạch ra sao. “Công ty đang nghiên cứu để tạo ra các sản phẩm có giá trị gia tăng và thêm sự lựa chọn cho người tiêu dùng thay vì bán thô như hiện nay” - bà Ngọc nói.

Một hướng đi khác được nhiều cơ sở nuôi trồng nấm chọn để khỏi phải cạnh tranh với nấm ngoại là bán phôi và hướng dẫn kỹ thuật cho người tiêu dùng tự trồng như một thú vui. Đại diện cơ sở nấm trồng tại nhà Đồng Xanh (quận 9, TP HCM) cho biết dịch vụ này đã mở khoảng 2 năm và hiện có nhiều cơ sở “ăn theo” do được người tiêu dùng hưởng ứng. Mỗi bịch phôi (nấm mèo, linh chi, bào ngư, hoàng kim...) giá bán 20.000-40.000 đồng được trồng trong khoảng 30-45 ngày, chăm sóc và tưới nước theo hướng dẫn có thể cho thu hoạch từ 3-5 lần, năng suất 0,7-1 kg. Ngoài thú vui, đây còn là nguồn thực phẩm sạch cho gia đình.

Nấm Trung Quốc ẩn mình

Theo những người làm lâu năm trong ngành, trước giờ nấm Trung Quốc vẫn chiếm lĩnh thị trường do chủng loại đa dạng, giá rẻ và nhất là lâu hư. Thống kê năm 2014 cho thấy nấm Trung Quốc chiếm hơn 70% sản lượng nhập khẩu từ các nước.

Tại chợ truyền thống, các loại nấm Trung Quốc như: đùi gà, kim châm, linh chi nâu, linh chi trắng, đông cô được bán khá nhiều và được các công ty nhập khẩu đóng gói thành các túi nhỏ 150-300 g, thoát nhìn cứ tưởng hàng nội vì ghi toàn tiếng Việt, phải xem thật kỹ mới thấy hàng chữ nhỏ “xuất xứ Trung Quốc”. Điều đáng lưu ý là trong khi nấm rơm và bào ngư của Việt Nam dạng xá, không đóng gói chỉ bán được nửa ngày, đến chiều là hư thì nấm Trung Quốc dù chỉ đóng trong túi ni-lông mỏng ghi rõ bảo quản từ 5-10 độ C nhưng để với nhiệt độ thường vài ngày nhìn vẫn tươi như vừa hái.

Theo báo Người lao động